

prof. PhDr. Ondřej Felcman, CSc.

Pozice: profesor, garant doktorského studijního programu České a československé dějiny

Email: ondrej.felcman@uhk.cz

Kancelář: 50130

V roce 1974 jsem úspěšně dokončil studia dějepisu a češtiny na FF UK v Praze a získal možnost pracovat jako profesionální historik v Akademii věd. Na jejím hlavním historickém pracovišti jsem získal hodnost kandidáta věd a mohl se podílet na základním vědeckém výzkumu, přičemž jsem se věnoval zejména sociálním dějinám, konkrétně studiu sociálních vrstev a tříd (nejprve šlechtě, později dělnictvu). Lákala mně však také pedagogická činnost, příležitostí se v roce 1983 stala nabídka od Pedagogické fakulty v Ústí nad Labem.

V roce 1994 jsem začal vyučovat na Pedagogické fakultě VŠP v Hradci Králové historii. Specifika mladého rozvíjejícího se regionálního pracoviště historie mě dovedla k výzkumu dějin východních Čech a sousedního Kladska. V souvislosti s tím jsem se začal zabývat studiem teritoriálních dějin státu a šlechtickou heraldikou. Souběžně jsem se aktivně podílel na výzkumu období československé reformy let 1968–1969; výsledkem byly edice o vládě, prezidentovi a parlamentu za Pražského jara, četné studie k dílčím otázkám reformního procesu a monografie o československém Národním shromáždění.

Vyučované předměty:

- Český stát a Habsburská monarchie (HABSB, CSHBM, KHABS)
- Česká stavovská společnost a její proměny v novověku (CSTAV)
- Územní vývoj českého státu a střední Evropy (UZEMV)
- Územní vývoj českého státu (UZVYV)
- Jaro (JARO)

Témata bakalářských a diplomových prací

Badatelský profil – odborné zaměření:

- československá reforma let 1968–1969 se zaměřením na činnost ústavních orgánů (Národní shromáždění, vláda, prezident a dobové události ve východních Čechách)
- dějiny Kladska a kladská heraldika
- česká šlechta pozdního středověku a raného novověku v zemském i ve východočeském rozměru
- územní vývoj českého státu a střední Evropy, východních Čech a Kladska
- šlechtická heraldika v českých zemích
- před rokem 1990 také sociální dějiny poválečných dějin, zejména dělnictvo v letech 1945–1948.

Výběr z publikací:

- *Vláda a prezident*. Ediční řada Prameny k dějinám československé krize v letech 1967–1970, 8. díl, 1. svazek: Období pražského jara (prosinec 1967 – srpen 1968). Praha-Brno, ÚSD – Doplněk 2000. 504 s. Vedoucí kolektivu editorů O. Felcman. (Autorský podíl 50%). 8. díl, 2. svazek:

Normalizace (září 1968 – říjen 1969). Praha – Brno, ÚSD – Doplněk 2010. 512 s. Spolueditor J. Vondrová. Autorský podíl 50%.

- **Národní shromáždění.** Ediční řada Prameny k dějinám československé krize v letech 1967–1970, 3. díl, 1. sv.: *Květen 1967 – červenec 1968*. Praha – Brno, ÚSD – Doplněk 2002. 460 s. Spolueditor F. Cigánek. (Autorský podíl 50%); 3. díl, 3. sv.: *Září 1968 – leden 1969*. Praha – Brno, ÚSD – Doplněk 2009. 460 s. Spolueditor F. Cigánek. Autorský podíl 50%.
- **Kladsko. Proměny středoevropského regionu. Historický atlas.** Hradec Králové – Praha, Studiopress 2005. 192 s. + 51 mapových a znakových listů + CD-Rom. Spoluautor Eva Semotanová. Autorský podíl 50 %
- **Poděbradové. Rod českomoravských pánů, kladských hrabat a slezských knížat.** Praha, NLN 2008, 769 s. Vedoucí kolektivu O. Felcman a R. Fukala. Autorský podíl: Úvod, kap. 9, 12, 14, 15 a Závěr. Kap. 18 - spoluautoři J. Šůla a M. Vařeka.
- **Území východních Čech od středověku po raný novověk.** Praha, NLN 2011, 213 s. Vedoucí autorského kolektivu. Autorský podíl: úvod, kapitola 1 a 7, závěr.
- **Kladsko. Historie regionu.** Hradec Králové – Wrocław – Praha – Kłodzko, FF UHK – P-CzTN – HIÚ AV ČR – Powiat Kłodzki 2012, 608 s. + 52 foto. Vedoucí kolektivu O. Felcman a R. Gładkiewicz. Autorský podíl: Hlava III - vstupy ve všech kapitolách, celkem 8x, exkurz Kladský znak; společně s R. Gładkiewiczem Úvod, exkurz Kladští vládci, resumé).
- **Československý parlament na cestě k Pražskému jaru. Národní shromáždění na cestě k reformě (1964 – duben 1968).** Praha, NLN 2015, s. 345.
- **„Ultras“ v Hradci. Aktivity prosovětských sil na Královéhradecku na podzim 1968,** Soudobé dějiny, roč. XV, 2008, č. 3–4, s. 639–669.
- **Parlament a parlamentarismus v budování a proměnách československé státnosti,** Historia Slavorum occidentis 2019, nr 4 (23), s. 32–71. Spoluautor T. Hradecký, autorský podíl 50%.
- **Češi a Poláci – proměny hranic mezi oběma etniky a jejich státy.** In: Podzwonne dla granic. Polsko-czeskie linie podziałow i miejsca kontaktów w języku, literaturze i kulturze. Red. J. Lipowski a D. Żygadlo-Czopnik. Acta Universitatis Wratislaviensis, No 3182, Wrocław 2009, s. 15–35.
- **Čtvrcené štíty v českomoravské šlechtické heraldice středověku.** In: Clio viae et invinia. Opuscula Marco Cetwiński dedicata. Pod. red. A. Odrzywolskiej-Kidawy, Warszawa 2010, s. 775–784.
- **Velké pozemkové majetky ve východních Čechách a jejich aristokratičtí majitelé v letech 1436–1634.** In: Zdeněk Beran a kol., Východočeská šlechta a její sídla a teritoria, Praha, NLN 2013, s. 20–39 + 6 map a 3 diagramy.

Další akademická činnost (zahraniční stáže, grantové výzkumy, členství v institucích, ocenění)

- Řešitel výzkumného záměru MŠMT J 20/98:184400004. *Východní Čechy v historických proměnách českých zemí.* Klíčovým výstupem grantu byla syntéza *Dějiny východních Čech v pravěku a středověku (do roku 1526)*. Vedoucí kolektivu F. Musil, editor a spoluautor O. Felcman.
- Řešitel grantu GAČR č. 409/02/0489 *Proměny regionu a města Kladska v dějinách střední Evropy. Mapy, plány, rekonstrukce,* realizovaného v letech 2002–2004 (spoluřešitelka grantu prof. Eva Semotanová z HIÚ AV ČR). Hlavní výstupem grantu byla publikace *Kladsko. Proměny středoevropského regionu. Historický atlas.*

- Řešitel mezinárodního vědecko-výzkumného projektu PL.3.22/3.1/00/12.03425 *Sieciowa Współpraca w Euroregionie Glacensis*, který byl udělen Euroregionu Glacensis pro léta 2013–2015 (řešitel z polské strany R. Gładkiewicz).
- odborný garant oddílu historie v projektu NAKI II, *Gotické a raně renesanční umění ve východních Čechách 1200–1550. Výzkum interpretace, prezentace*, č. projektu DG16P02B003, doba řešení 2016–2020; Univerzita Palackého v Olomouci a Ústav dějin umění AV ČR v Praze.
- Účast v roli spolupracovníka na dvou grantech získaných pracovníky Ústavu historických věd PdF UHK k výzkumu dějin Kladska (1997–1999 a 2002–2004).
- Účast v roli spolupracovníka ve čtyřech grantech získaných pracovníky Ústavu soudobých dějin AV ČR v Praze k vydávání edice *Prameny k dějinám československé krize let 1967–1970* (mezi lety 1993–2004). Výsledkem bylo vydání několika svazků edice k činnosti vrcholových státních orgánů (viz výběr z literatury).
- organizace I. kongresu českých polonistických studií (2019). Součástí kongresu byla mezinárodní konference *Česko-polské pohraničí*, uspořádaná na UHK v říjnu 2019. Její finanční zabezpečení bylo zajištěno grantem Euroregionu Glacensis z fondu Mikroprojektů pod názvem *Reflexe spolupráce v česko-polském pohraničí* (reg. č. CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_008/00001783).
- Zakládající člen Polsko-české vědecké společnosti registrované v polské Vratislavi (2006), od roku 2015 člen výboru společnosti.
- Výuka českých dějin v bakalářském studiu bohemistiky na Filologické fakultě Vratislavské univerzity, vždy minimálně dva týdny blokové výuky v letních semestrech v letech 2008–2011.
- Hodnotitel Národního akreditačního úřadu
- Hodnotitel Rady vlády pro vědu, výzkum a inovace
- Členství v redakční radě časopisu *Východočeských listů historických* (od roku 2022 *Historia Aperta*), vydávaného v letech 1996–2005 a znovu 2008–dosu. Člen redakční rady v letech 1996–2005; předseda rady v letech 2008–2022; vedoucí redaktor periodika 2008–2018.
- Členství ve vědecké radě časopisu *Rocznik Muzeum Papiernictwa*. Vydavatel Muzeum Papiernictwa Dusznikách Zdroju, Polsko (od 2015)
- Členství ve vědecké radě časopisu *Ziemia Kłodzka / Od Kladského pomezí / Glatzer Bergland*, vydavatel: Wydawnictwo Ziemia Kłodzka, Nová Ruda, Polsko (od 2015).
- Čestná cena Wacslawa Felczaka a Henryka Wereszyckiego udělená Historickou fakultou Jagellonské univerzity v Krakově a krakovskou odbočkou Polské historické společnosti pro publikaci O. Felcman – E. Semotanová, *Kladsko. Proměny středoevropského regionu. Historický atlas*, Hradec Králové – Praha 2005 za nejlepší zahraniční historickou práci v oboru středoevropských dějin; Krakov, prosinec 2008.
- „Mapa roku 2005“. Udělena v hlavní kategorii Atlasy, soubory a edice map Českou kartografickou společností v rámci 12. mezinárodního veletrhu Svět knihy publikaci O. Felcman – E. Semotanová, *Kladsko. Proměny středoevropského regionu. Historický atlas*, Hradec Králové – Praha 2005; Praha, květen 2006
- Vyznamenání za zásluhy o rozvíjení vzájemné polsko-české spolupráce Bene Merito, udělované ministrem zahraničí Polské republiky v souvislosti s pořádáním I. kongresu českých polonistických studií.
- účast na několika pořadech v České televizi, Slovenské televizi a Českém rozhlase k problematice československé reformy let 1967–1968, k rodu knížat Poděbradů a dějinám Kladska.